

De akkoriban, ennél nagyobb büszkeséggel töltött el, hogy unokámat szólásra bírtam. Egy egész héten át az ablakba állítva, az elttünk menetrendszer pontossággal elhaladó autóbuszra mutatva serkentetem:

- Mondjad szépen: busz! Látod, az ott a busz! Mondjad: busz!

Nem autóbuszt mondtam. Azért csak busz-t, mert azt gondoltam, könnyebben elbánik ezzel az egy szótaggal. Egész héten makacsul hallgatott, miközben folyt bellem a szó. Mintha csak magamnak beszéltem volna. Anyám mesélte, hogy később én is gyermekként, négy éves koromban szólaltam meg elször. Nem anyanyelvemen, hanem románul, mert egy román öregasszony vigyázott reám. Nagyapaként hittem, unokám reám hasonlít.

- Értelmesen hallgat - meséltem a lányomnak. Majd, ha összegyűjtjük a hallottakat, megszólal és ömlik belőle a szó!

A buszokra várva, egyszer elrobogott ablakunk alatt egy teherautó. Hangsúlytalanul nyugtáztam:

- Látod ez egy teherautó. Mögötte jön, látod? Ott jön a busz! Mondjad szépen: busz!

Hiába ismételtam számolatlanul: busz, busz, busz!

Benjámint összeszorított szájjal sajnálkozva nézett reám. Nyilván gyengeelméjűnek nézett. Örömmel konstatáltam, hogy makacsságomat is egy az egyben örökölte.

Eltelt néhány nap. Továbbra is teletömtem a fejem a busz szóval. Aztán valahonnan hirtelen felbukkant az úton egy teherautó. Nem érdekelt.

De Benjámint vidáman rikkantotta: - Teherautóóóó!

Ez volt az első szava. Nagyapai büszkeségem máig emlékezetes forrása, amit mindig kedvvel mesélek, és szívesen színesítek, annak ellenére, hogy tanítóskodásom csodáját is mutatja. Nem tudom miként került önkéntelenül a számra a jó édesanyját sem kímélő csodálkozásom. Így dicsértem merszét, hogy az egy szótagos busz helyett az összetett szóval nyílt meg beszélő kéje. Két évtizede hasznosítom unokáim heti magyar óráin az akkor gyűjtött tapasztalatot: a tanítónak nem szabad lebecsülnie tanítványa képességeit. Ma is a legnehezebb feladatok megoldására biztatom őket.

Gaál Zoltán versei

Álmélység
látszatmagasság
törpéből óriást hazudtunk
Csalóka fényt elvakulva
hibbant eszmények rabjaivá lettünk
Nap nap után
faltuk a hulla-húst
mint a döggkesely

Szárnyas szavak magasba visznek
szavak hinárja mélybe húz
Jól válogasd meg szavaid

Megszületünk
és máris indul a halálmenet
Boldog lehet
aki életén úgy vergődik át
hogy teste ép
s tudata nem sötét
mikor a sorból
természetes halállal
kiddik

Háborúink
univerzális mércével mérve
tyúkpercek
Uralkodóink pityipalkók
Műveink
mely büszkeséggel tölt el minket
semmiség
Vagyonunk szegénységi bizonyítvány
Emberkének nagyra tör
Erősen túlbecsülve önmagát
izeg-mozog
helyezkedik
Hogy számítását megtalálja
csal is kicsit
Ha kell
ármánykodik

A nyomorultak fellázadnak
megdöntik a fennálló rendet
aztán felbukkan egy pasas
és leföli a sikert
Kapzsi társak segédletével
újszerű nyomoruságot terem

Az érdekharc a történelem motorja
Csak nekünk földlakóknak lényeges
Kozmikus jelentősége nincs

(2016, május)